

JAZZ & BLUES

PŘIPRAVUJE | PAVEL VÍŠEK

TOMÁŠ LIŠKA

Síla slova je obrovská

Novinkou *Invisible Faces*, která vyšla tradičně u *Animal Music*, navazuje kontrabasista a skladatel Tomáš Liška po sedmi letech na autorský debut *Invisible World*. Album, jehož koncertní křest proběhne 7. června v pražském Jazz Docku, však vzniklo v početnějším obsazení a více je zde také reflexí lidové hudby z různých končin světa.

Na albu *Invisible Faces* se k debutu *Invisible World* odvolává nejenom v jeho názvu. Kdy jste se pro volné hudební pokračování rozhodli?

Ten brook mi začal vrtat v hlavě pár měsíců předtím, než jsem Nikolu Zariče potkal. Probrali jsme na schůzce s Petrem Ostrouchovem z *Animal Music* věci okolo desky *Fragile Bliss* a natukli i pokračování „Invisibly“, pro které jsem měl nahozených pár nápadů – něco z tehdejší doby, tedy roku 2009, něco úplně nového. Tak jsme si říkali, že o tom budeme do budoucna uvažovat, a síla slova je obrovská. Zanedlouho jsem narazil na Nikolu, který svou hrou dokáže skutečně čarovat a očarovat. Ten balkánský temperament, dokonale ovládnutý nástroj a k tomu ta obrovská duše! To mě nenechalo v klidu a kontrolky blikaly

jak o závod. Chvilku jsem to v sobě nechal uzrát a potom začal pomalu celou akci plánovat.

ŽÁDNÉ LIMITY

Jak se obsazení alba formovalo? Kytarista David Dorůžka je neodmyslitelný a s bubeníkem Kamilem Slezákem hrajete ve Druhé trávě, ale na kvinteto vás doplnil ještě turecký houslista i zpěvák Efe Turumtay... Původně jsem uvažoval spíš o triu a jenom na některé věci o kvartetu s bubnami. Ale Nikola a Efe spolu hrají také v duu a pozvali mě koncem jara do Vídně na natáčení dvou skladeb na jejich debutové album *Ad Spem*, kde jsem se také poprvé s Efem setkal. Po téhle „session“ se mi obraz o pokračování *Invisible World* poskládal do detailu. Najednou jsem věděl, že chci bicí nebo perkuse a jít s energií ven,

ale zároveň zachovat hloubku a že potřebuji přesně tyhle housle! Tu chvějící se paletu orientálních valér, která se podle situace vynoří a zase schová.

Nová nahrávka oproti prvotině Invisible World zabírá více do široka. Máte nějaké kulturní preference nebo naopak limity? Žádné limity, žádné preference. Nikdy nevím, jak nakonec věci dopadnou a kam se vydají. Naopak mě baví pozorovat ten proces vaření, kdy přinesu zpracovaný nápad – většinou harmonie, melodie, nahozenu formu – a potom začneme přidávat koření.

SOUČASNÁ NAHRÁVKA OTEVÍRÁ TÉMA NEVIDITELNÝCH TVÁŘÍ NEBO PODOB, KTERÉ MŮŽE NÁŠ VNITŘNÍ SVĚT MÍT.

Například *Kalimba* se vydala směrem k Africe, *Waiting For The Moment* ke mně přišla odněkud ze Severní Ameriky, *The First Flight* pro mě zase dýchá Francií, *People From Faldum* je komplexnější kompozice inspirovaná pohádkou *Faldum* od Hermana Hesseho a tak dále. Snažím se nelpět dogmaticky na vykonstruovaných představách a nabídnout kolegům volnost i prostor pro jejich vklad. Když se nedaří, mám v záloze původní představy a tak můžeme pokračovat. Otevře se to třeba s časem.

LOBBOVÁNÍ ZA LILIE

Pomohlo zvuku kvinteta, že David Dorůžka na aktuálním albu Autumn Tales k jazzu a vážné hudbě přibral i hudbu z Blízkého východu? Sem už vlastně patří i Turecko, které zastupuje lidová Bahçada Yeşil Çinar... Co chystá David na svojí desku, o tom jsem se dozvěděl až když jsme byli s *Invisible Faces* ve studiu. Vzájemně jsme se tedy s repertoárem neinspirovali. Baladu *Bahçada Yeşil Çinar* jsme s Efem spontánně nazkou-

šeli a zaranžovali den před natáčením. Je to úžasná melodie. Má v sobě tolik křehkosti a poezie...

Mezi inspiracemi nelze přeslechnout ani tango, které je hudebním mostem mezi Středomořím a Argentinou. Ilustruje to na obalu alba i fotografie s lilie-mi Kala, jež pocházejí z Jižní Ameriky?

No vida! To jsem ani netušil, takže naprostá náhoda! Fotografie vyšla z výběru z portfolia jejího autora Michala Šeby. Musel jsem za ni hodně lobbovat, neboť představa producenta a grafického studia byla jiná. Nakonec jsem rád, že jsem to ustál a dívám se na cover, který má v sobě nějaké tajemství a vybízí k hledání.

PROSTOR I PRO TICHU

Vaše první a zatím poslední album spojuje přívlastek invisible – neviditelný. Jakou má pro vás symboliku?

Začalo to neviditelným vnitřním světem, který jsem začal objeovat spolu s psaním hudby. Tehdy jsem nevěděl do čeho jdu a co se z něho vynoří. Když jsem se cíleně snažil o nějaký typ psaní, tak tyhle pokusy skončily v šuplíku a dodnes se k nim nechci vracet. Naopak ty, kde se mi podařilo zachovat nějaký poměr intuice, patří podle mého k nejsilnějším. Současná nahrávka otevírá téma neviditelných tváří nebo podob, které může náš vnitřní svět mít. Ty se mohou postupně měnit, tvarovat, rozcházet a znovu spojovat, ale hlavním účastníkem jsem stále já. Můj vnitřní svět může mít různé tváře, může jich mít dokonce mnoho, ale ve všech se stále poznávám, nacházím a také je rád pozoruji. Obecnější symboliku má pro mě slovo „invisible“ ve smyslu jakési latentnosti, tichosti, používání intuice... Zájem ve mně vyvolá osoba, co toho moc nenamluví, ne nějaký mistr světa amoleta. Nebo situace, kde je prostor pro ticho, klid a vlastní způsob pochopení. Latentnost vybízí k pozornosti, hledání a neotupuje. ■

MODRÉ LINKY

FORUM S METHENYM

V pražském Foru Karlín vystoupí 4. června na závěr jarního evropského turné jeden ze tří králů jazzové kytary Pat Metheny se svým kvartetem. Amerického kapelníka v obsazení doplňují mexický bubeník Antonio Sánchez, který patří mezi dlouholeté opory rytmiky, a o generaci mladší australská basistka Linda Oh a velšský pianista Gwilym Simcock.

AGHARTA V ČERVNU

Dva koncerty ještě před prázdninami stihá AghARTA Prague Jazz Festival 2017. V komornějším AghARTA Jazz Centru vystoupí 5. června Laco Deczi s Celulou New York. Větší Lucerna Music Bar hostí 12. června desetičlennou „hispano-latinskou“ kapelu Patax, která pod vedením španělského perkusisty Jorge Péreze předvede „neodolatelné“ úpravy nejznámějších skladeb Michaela Jacksona.

EVOLUCE V BRNĚ

Ve velkém sále Břetislava Bakaly v Brně představí 23. května šestnáctičlenná Cotatcha Orchestra, která sdružuje dvě generace jazzmanů z České republiky a Slovenska, projekt Bigbandová evoluce. Vydatná porce velkoformátového jazzu v první části osvětlí tvorbu souboru Thad Jones/Mel Lewis Orchestra, který patřil ve druhé polovině 20. století mezi klíčové, druhá obsáhne autorské skladby z okruhu Cotatcha Orchestra.

NEPŘEHLÉDLI JSTE?

V květnu vyšla také alba Linsey Alexander – *Two Cats* (Delmark), Selwyn Birchwood – *Pick Your Poison* (Alligator), Avishai Cohen – *Cross My Palm With Silver* (ECM), Bill Frisell & Thomas Morgan – *Small Town* (ECM), Diana Krall – *Turn Up The Quiet* (Verve), Janiva Magness (foto) – *Blue Again* (Blue Elan Records), Jaco Pastorius: *Truth, Liberty & Soul / Live In NYC* (Resonance Records; 2CD), Neil Schon & Jan Hammer – *Untold Passion* (Wounded Bird).

TOP 5 JAZZ ALBUMS

www.billboard.com 13. 5. 2017

1. Chick Corea – The Musician (-/-/-)
2. Preservation Hall Jazz Band – So It Is (-/-/-)
3. Wynton Kelly Trio / Wes Montgomery – Smokin' In Seattle (-/-/-)
4. Norman Brown – Let It Go (1/-/-)
5. Bill Evans with Eddie Gomez And Jack DeJohnette – Another Time (-/-/-)

DEJOHNETTE, GRENDIER, MEDESKI & SCOFIELD

Hudson nemá jen údolí

Čtyřčlenná jazzová superskupina debutuje 9. června eponymním albem *Hudson* na labelu *Motema Music*.

Americké kvarteto, které tvoří bubeník Jack DeJohnette, kontrabasista Larry Grenadier, klávesista John Medeski a kytarista John Scofield, si jméno vybralo podle údolí řeky Hudson ve státě New York (o rozloze skoro 19 000 km²), protože tady všichni žijí a leží zde rovněž Woodstock, dějiště památného festivalu, kde se od roku 1981 konají i jazzové přehlídky. Právě tady na podzim 2014 skupina Hudson debutovala a když nestor DeJohnette přemýšlel, jak připomenout letošní pětasedmdesátiny, které oslaví 9. srpna, projekt alba s navazujícím severoamerickým turné se vysloveně nabízel. Mezi 11 skladbami sice převažují

původní, ale najdeme zde i pěti- a šestičlenné coververze s přesahy do folku i rocku, jejichž originální genius loci Woodstocku (nejen festivalu) ovlivnil. Jde o *Wait Until Tomorrow* z Hendrikova alba *Axix: Bold As Love* (1967), hymnický *Woodstock* od Joni Mitchell, dylanovky *A Hard Rain's A-Gonna Fall* a *Lay Lady Lay* i hitovka *Up On Cripple Creek* kanadsko-amerického Bandu, který byl svého času Dylanovou doprovodnou kapelou. Předělávky sednou hlavně jazzmanům, podobně jako rockové zápůjčky Herbieho Hancocka od Beatles po Nirvanu na albu *The New Standards* (1996), na němž ostatně jak DeJohnette, tak Scofield participovali.

SELWYN BIRCHWOOD

Otrava z blues nehrozí

Dvaatřicetiletý bluesový kytarista z Floridy se připomněl novou deskou *Pick Your Poison*, která vyšla 19. května u *Alligator Records*.

Rodák z Orlanda, jehož matka pochází z Velké Británie a otec z karibského Tobaga, patří přes tři křížky na krku do nastupující bluesové generace, protože jeho první alba *FL Boy* (2011) a *Road Worn* (2013) se špatně shánějí i doma ve Spojených státech a jméno Selwyn Birchwood se tak dostalo do širšího povědomí až před třemi roky, kdy na konci jara debutoval u chicagského Alligatora deskou *Don't Call No Ambulance*. Ta získala Blues Music Award v kategorii pro album nejlepšího nového umělce. Květnová novinka byla proto napjatě očekávána, ale neklamala. Birchwoodovi, který pololubovou „elektriku“ střídá ještě s lap steel kytarou, opět sekundují baskytarista Huff Wright se saxofonistou Regim Oliverem, střídajícím nástroje různého ladění (oba dříve hrávali s Luckym Petersonem), pouze Curtise Nutalla u bicích vystřídal Courtney „Big Love“ Girlie, který

prošel rhythm'n'bluesovými kapelami Vivian Green a Carla Thomase. Rtuťovitý kytarista do třinácti původních skladeb do svého moderního blues dokázal opět začlenit i prvky rocku, jižanského R&B a funku, takže není divu, že se svým Bandem předskakuje třeba na koncertech Roberta Craye, dalšího kytaristy, který se nikdy nenechal omezovat žánrovými mantinely.